VII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI FINANSÓW PUBLICZNYCH**
(NR 324)
z dnia 23 kwietnia 2014 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 324)

23 kwietnia 2014 r.

Komisja Finansów Publicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Dariusza Rosatiego (PO)**, przewodniczącego Komisji, oraz poseł **Krystyny Skowrońskiej (PO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek obrad:

– Informacja o wpłatach Polski do budżetu Unii Europejskiej oraz o wykorzystaniu środków z Unii Europejskiej w latach 2004-2013;

– zmiany w składzie podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia poselskich projektów ustaw: o zmianie ustawy o partiach politycznych (druk nr 1382), o zmianie ustawy o partiach politycznych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (druk nr 1648), o zmianie ustawy o partiach politycznych oraz o zmianie ustawy Kodeks wyborczy (druk nr 1649) oraz o zmianie ustawy o partiach politycznych (druk nr 1756).

W posiedzeniu udział wzięli: **Kazimierz Plocke** sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Jacek Dominik** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Marceli Niezgoda** podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju wraz ze współpracownikami, **Janusz Ostapiuk** podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska wraz ze współpracownikami, **Wacław Martyniuk** doradca prezesa Narodowego Banku Polskiego oraz **Izabella Uszyńska-Soczewka** doradca ekonomiczny w Departamencie Budżetu i Finansów Najwyższej Izby Kontroli.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ksenia Angierman-Kozielska**, **Michał Nowak** i **Monika Żołnierowicz-Kasprzyk** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Zofia Szpringer** – kierownik Zespołu Analiz Finansowych i Budżetu Państwa w Biurze Analiz Sejmowych.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dzień dobry. Otwieram posiedzenie Komisji Finansów Publicznych. Stwierdzam kworum. Witam wszystkich przybyłych.

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje informację o wpłatach Polski do budżetu Unii Europejskiej oraz o wykorzystaniu środków z Unii Europejskiej w latach 2004-2013. Chciałbym zaproponować uzupełnienie porządku dziennego o punkt: zmiany w składzie podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia poselskich projektów ustaw o zmianie ustawy o partiach politycznych (druk nr 1382), o zmianie ustawy o partiach politycznych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (druk nr 1648), oraz o zmianie ustawy o partiach politycznych i o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy, oraz o zmianie ustawy o partiach politycznych (druki nr 1649 i 1756). To byłby punkt drugi dzisiejszego posiedzenia. Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie widzę uwag.

W związku z niewniesieniem uwag stwierdzam, że przyjęliśmy porządek dzienny uzupełniony o punkt dotyczący zmian w składzie podkomisji nadzwyczajnej.

Przystępujemy do realizacji pierwszego punktu porządku dziennego. Chciałbym powitać obecnych na naszym posiedzeniu przedstawicieli rządu w osobach: pana ministra Jacka Dominika, podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów, pana ministra Marcelego Niezgody, podsekretarza stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju,

pana ministra Kazimierza Plocke, sekretarza stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, oraz pana ministra Janusza Ostapiuka, podsekretarza stanu w Ministerstwie Środowiska. Witam panów ministrów, witam także towarzyszące panom osoby.

Przystępujemy do realizacji punktu pierwszego. Proponuję, aby wysłuchać najpierw wystąpień przedstawicieli poszczególnych ministerstw w sprawach związanych z wpłatami Polski do budżetu unijnego oraz z wykorzystaniem środków unijnych, a następnie otworzymy dyskusję, podczas której posłowie będą mogli poza wypowiedziami i opiniami także zadawać pytania naszym gościom i uzyskiwać odpowiedzi.

Jeśli jest zgoda na taki tryb postępowania, to chciałbym poprosić pierwszego z przedstawicieli rządu. W pierwszej kolejności chyba pana ministra Dominika, prawda? Bardzo proszę, panie ministrze, o przedstawienie informacji.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Jacek Dominik:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, materiał na temat takich podstawowych wielkości przepływów finansowych między Polską a Unią…

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Proszę może troszkę bliżej mikrofon. Tutaj, w tej sali, akustyka jest bardzo zła, więc wszystkich członków Komisji i w ogóle wszystkie osoby proszę o zachowanie ciszy, z wyjątkiem pana ministra, który przemawia. Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Jacek Dominik:

Dziękuję bardzo. Materiał obrazujący takie podstawowe informacje dotyczące przepływów finansowych między Polską a Unią Europejską na przestrzeni ostatnich 10 lat został przekazany Komisji. Ja tylko przypomnę podstawowe wielkości. Od maja 2004 r. do grudnia 2013 r. do Polski wpłynęło 92.400.000 tys. euro, a Polska składka do budżetu unijnego w tym okresie wyniosła 30.900.000 tys. euro, więc saldo rozliczeń, czyli to, co nam zostało, wynosi 61.400.000 tys. euro. Jest to więc bardzo pozytywny wynik. Większość, ponad 60%, dokładnie 63% to są środki w ramach Polityki Spójności. Druga w kolejności to jest Wspólna Polityka Rolna. I właściwie to są te dwa główne działy, które wyczerpują większość transferów z Unii Europejskiej. Pozostałe to instrumenty poprawy płynności, które były dostępne w pierwszych latach członkostwa, fundusze przedakcesyjne oraz transfery i instrumenty Schengen i tego typu małe projekty. To stanowi 5% wszystkich środków przekazywanych do Polski.

Jeżeli chodzi o naszą składkę do budżetu unijnego, to w tej chwili ona kształtuje się na poziomie około 4% budżetu unijnego. Ona wzrasta ze względu na to, że zasobność Polski również wzrasta. Częściami składowymi składki do budżetu są opłaty z ceł i z opłaty cukrowej. Tutaj zatrzymujemy 25% środków pobieranych w Polsce, reszta zostaje przekazana do budżetu unijnego. Jest również wpłata z tytułu podatku VAT. I tutaj jest pewien taki sposób hipotetyczny wyliczania, jaka powinna być jej wysokość, bo tu się stosuje się 0,3% hipotetycznej zharmonizowanej podstawy VAT, ale ta kwota nie może przekroczyć 50% krajowego DNB, czyli jest na pewnym poziomie zahamowana. Jest również – początkowo miała być takim elementem uzupełniającym, a w tej chwili stała się podstawowym elementem składowym składki – wpłata z tytułu dochodu narodowego brutto. W tej chwili, gdy patrzymy, na przykład, na transfery w roku 2013, czyli na strukturę składki do budżetu unijnego w 2013 r., to ona wyniosła prawie 4.500.000 tys. euro, z czego 3.242.000 tys. zł to właśnie wpłata z tytułu dochodu narodowego brutto, z tytułu VAT – prawie 550.000 tys. euro, z tytułu tradycyjnych środków własnych, czyli cła i opłaty cukrowej, niecałe 400.000 tys. euro. Dodatkowo dopłacamy do rabatu brytyjskiego. Te państwa, które nie korzystają z jakichkolwiek rabatów, a zwłaszcza brytyjskiego, składają się na wielkość składki brytyjskiej. To są więc takie podstawowe dane. Nie chcę wchodzić jakby w kompetencje kolegów, którzy będą omawiali poszczególne kwestie, jak te fundusze, którymi zarządzają, w tej chwili się kształtują, jaka jest ich proporcja i na co one idą. Generalnie, bilans dla Polski jest bardzo korzystny. W tym czasie transfery do Polski wyniosły trzy razy więcej, tak orientacyjnie licząc, niż wpłaty Polski do Unii Europejskiej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Jako następnego chciałem poprosić o zabranie głosu pana ministra Niezgodę. Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju Marceli Niezgoda:

Dziękuję, panie przewodniczący. Wysoka Komisjo, szczegółowy materiał dotyczący omawianej materii, został Wysokiej Komisji przesłany. Tytułem komentarza: perspektywa omawiana, czyli dziesięciolecie, obejmuje dwa budżety Unii Europejskiej. W latach 2004-2006, a tak naprawdę, do 2012 r., ponieważ niektóre projekty były wydłużone, wdrażane były projekty w ramach Narodowego Planu Rozwoju. Łącznie budżet Narodowego Planu Rozwoju to ponad 57.000.000 tys. zł, to blisko 90 tys. zrealizowanych projektów. Warto tutaj zauważyć, że poszczególne programy operacyjne, które składały się na ten budżet, zostały zakończone. W większości zostały wypłacone salda końcowe, co pozwala na takie stwierdzenie, że zostały zrealizowane zgodnie z założeniami w 100%.

Jeżeli chodzi o perspektywę budżetową bieżącą, na lata 2007-2013, to tytułem uzupełnienia – mamy tutaj podane Komisji informacje na dzień 31 grudnia, zgodnie z życzeniem – na dzień dzisiejszy jest to ponad 97 tys. podpisanych umów na 97,4% całej alokacji, więc niemalże w 100% ta alokacja została już rozdysponowana. Także blisko 70% alokacji w postaci refundacji oraz zaliczek zostało już przekazanych Polsce, co również… Warto też zauważyć, że możliwość kontraktowania, czyli podpisywania nowych umów oraz ponoszenia wydatków, mamy do końca 2015 r., więc jeszcze ponad półtora roku mamy na podpisywanie umów i ponoszenie wydatków w ramach tej perspektywy, a już jest blisko stuprocentowa kontraktacja, więc to również pozwala na takie stwierdzenie, że środki te zostały dobrze zakontraktowane. Również tytułem podsumowania warto zauważyć, że te 10 lat wdrażania Polityki Spójności w Polsce, z jednej strony, pokazuje, że Polska skutecznie wykorzystuje zaoferowaną szansę rozwojową, co jednoznacznie również wynika z informacji ministra finansów obrazującej całkowite przepływy pomiędzy budżetem Polski a budżetem Unii Europejskiej. Z drugiej strony, zgromadzone doświadczenie i pewna kultura administracyjna pozwala też na takie stwierdzenie… Przygotowywane aktualnie programy operacyjne na lata 2014-2020, które oczywiście są już przesłane do Komisji Europejskiej, są już przedmiotem formalnych negocjacji. Więc to doświadczenie pozwala trafnie identyfikować cele rozwojowe i trafnie adresować stosowne finansowanie, łącząc oczywiście zarówno budżet środków europejskich, ale także środki krajowe. Dziękuję bardzo za uwagę.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo, panie ministrze. Teraz w dalszej kolejności chciałem poprosić pana ministra Plocke o zabranie głosu. Panie ministrze.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Kazimierz Plocke:

Dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, minister rolnictwa i rozwoju wsi w latach 2004-2013 realizował następujące programy, które były finansowane ze środków Unii Europejskiej. Po pierwsze, specjalny program akcesyjny na rzecz rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich SAPARD. Na realizację tego programu Polska podpisała 4 roczne umowy finansowe na łączną kwotę 3.400.000 tys. zł. Wraz ze współfinansowaniem krajowym beneficjenci programu SAPARD otrzymali refundację wydatków, głównie inwestycyjnych, w łącznej kwocie 4.400.000 tys. zł. Najwięcej pieniędzy z programu przeznaczono dla województwa wielkopolskiego – 605.000 tys. zł, mazowieckiego – 550.000 tys. zł, lubelskiego – 357.000 tys. zł, natomiast najmniej środków trafiło dla beneficjentów z województwa opolskiego, bo 97.000 tys. zł. Przypomnę, że to był taki trening, który umożliwił naszym beneficjentom dobre przygotowanie się do kolejnych unijnych programów.

I drugim programem był Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004-2006. Alokacja łączna wynosiła 3.500.000 tys. euro, w tym 2.800.000 tys. euro z budżetu Unii Europejskiej. Łączne wydatkowaliśmy 14.200.000 tys. zł. Największa kwota dotacji z PROW na lata 2004-2006 trafiła do beneficjentów z województwa mazowieckiego – 2.300.000 tys. zł, wielkopolskiego – 1.800.000 tys. zł, podlaskiego – 1.200.000 tys. zł, najmniejsza do beneficjentów z województwa śląskiego – 284.000 tys. zł.

Kolejny program to Sektorowy Program Operacyjny Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich na lata 2004-2006. Na realizację tego Programu wydatkowane zostało łącznie 6.800.000 tys. zł, w tym 4.500.000 tys. zł z budżetu Unii Europejskiej, pozostałe środki z budżetu krajowego. Największa pomoc z tego programu trafiła do beneficjentów z województwa mazowieckiego – prawie 1.000.000 tys. zł, wielkopolskiego – 907.000 tys. zł, lubelskiego – prawie 700.000 tys. zł, najmniejsza do województwa lubuskiego – 157.000 tys. zł.

Kolejny program to Program Operacyjny Rybołówstwo i Przetwórstwo Ryb na lata 2004-2006. W ramach tego programu wydatkowano łącznie 1.000.000 tys. zł, w tym 765.000 tys. zł z budżetu Unii Europejskiej, 245.000 tys. zł z budżetu krajowego. Największa kwota dotacji z tego SPO trafiła do beneficjentów z województwa pomorskiego – 428.000 tys. zł, zachodniopomorskiego – 390.000 tys. zł. Te dwa województwa praktycznie spożytkowały ponad 70% tych środków Programu.

Kolejny program to Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Na realizację tego programu, to jest od dnia 30 listopada 2007 r. do 30 kwietnia 2014 r., zgodnie z zapotrzebowaniem Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, przekazano 51.700.000 tys. zł, co stanowi prawie 76% alokacji na tenże Program. Natomiast na realizację PROW na lata 2007-2013 z budżetu Unii Europejskiej zaplanowano dla Polski kwotę 13.400.000 tys. euro.

Kolejny program to Program Operacyjny Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i Nadbrzeżnych Obszarów rybackich na lata 2007-2013. Na realizację Programu od początku, czyli od 1 grudnia 2008 r. do 23 kwietnia tego roku zgodnie z zapotrzebowaniem Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wydatkowano kwotę 3.200.000 tys. zł, co stanowi 81% alokacji tego Programu dla Polski. Z budżetu Unii Europejskiej na ten Program uzyskaliśmy kwotę prawie 734.000 tys. euro.

Natomiast na Wspólną Politykę Rolną, na pierwszy filar, czyli płatności bezpośrednie, w latach 2004-2013 wydatkowano ponad 106.200.000 tys. zł, w tym z budżetu Unii Europejskiej – 72.400.000 tys. zł i z budżetu krajowego – 33.700.000 tys. zł.

Chciałbym jeszcze uzupełnić informację o środki Unii Europejskiej wykorzystane przez szkoły rolnicze w ramach Programu Kapitał Ludzki. Przypomnę, że łączna kwota do 2013 r. to 14.300 tys. zł. To są więc środki, które zostały spożytkowane przez szkoły rolnicze na realizację różnego rodzaju programów, zwłaszcza inwestycyjnych.

Panie przewodniczący, to tyle z naszej strony. Dziękuję za uwagę.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Jako ostatni z przedstawicieli rządu głos zabierze pan minister Ostapiuk. Bardzo proszę, Ministerstwo Środowiska.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska Janusz Ostapiuk:

Panie przewodniczący, szanowni posłowie, na przestrzeni lat 2004-2013 do dyspozycji ochrony środowiska czy na cele związane z ochroną środowiska, z gospodarką wodną i ze zmianami klimatu postawiono do dyspozycji 8.400.000 tys. euro, które były skupione, zebrane w następujących funduszach. Fundusz Spójności, który był czynny w latach 2004-2006 – ten Fundusz to była kwota 2.850.000 tys. euro. W ramach tego Funduszu sfinansowano 90 projektów. 32 z tych projektów w chwili obecnej jest jeszcze rozliczanych. Kwota wykorzystania wynosi 2.770.000 tys. euro.

Drugim programem, który funkcjonował w latach 2004-2006, był Sektorowy Program Wzrostu Konkurencyjności Przedsiębiorstw. Ten program wynosił… Przepraszam, na ten program przeznaczyliśmy 140.000 tys. euro. Środki zostały wykorzystane w całości, w 100%.

Kolejnym programem, który funkcjonował w latach 2007-2013 (a więc Program funkcjonuje jeszcze do dnia dzisiejszego), to Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, na który przeznaczono 5.066.000 tys. euro. Jest to największy i najliczniejszy program. W stosunku do materiałów, które państwu dostarczyliśmy, jest niewielka różnica w ilości projektów. Podawaliśmy 760, a w tej chwili jest prawie 800 projektów (796 dokładnie). Wykorzystanie tych środków wynosi 93%.

Programem kolejnym jest Program LIFE+, który w chwili obecnej przemianowany jest na Program LIFE. Jest to kwota 52.000 tys. euro. Ona została wykorzystana. Jest to jedyny mechanizm, który jest bezpośrednio finansowany przez Komisję Europejską. W ramach tego programu wykorzystaliśmy 52.000 tys. euro. W zasadzie tyle, ile nasze przedsiębiorstwa czy instytucje zaaplikowały.

Ostatnim mechanizmem finansowym, który przeznaczony jest na ochronę środowiska, jest Norweski Mechanizm Finansowy, Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego, który generalnie składał się z dwóch transz. Łącznie to było 292.000 tys. euro, z czego w chwili obecnej wykorzystano 112.000 tys. euro. Pozostała kwota w chwili obecnej jest kontraktowana. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo, panie ministrze. To były wystąpienia przedstawicieli rządu. Teraz czas na dyskusję i pytania. Bardzo proszę, otwieram dyskusję. Kto z członków Komisji chciałby zabrać głos? Pan poseł Kuźmiuk.

Poseł Zbigniew Kuźmiuk (PiS):

Dziękuję bardzo. Ja w zasadzie do tego materiału, który przedstawił minister finansów, bo on jest kwintesencją tych środków, które wpływają do Polski i od nas wypływają w związku z naszym członkostwem w Unii Europejskiej. Po pierwsze więc, chciałbym wyrazić żal, że nie jest to materiał przygotowany perspektywami 2004-2006, 2007-2013. Łatwiej by było porównywać to z perspektywą, która się zaczęła, gdyby to było w takim ujęciu. Ale to taka generalna uwaga.

Chciałbym zadać pytanie na bazie tej prezentacji dotyczącej naszej składki, która rośnie z poziomu 2.400.000 tys. euro w 2005 r. do 4.400.000 tys. euro czy prawie 4.500.000 tys. euro w roku 2013. Chciałbym zapytać pana ministra, jaka jest prognoza naszych wpłat w latach 2014-2020? Czy pan minister jest w stanie w tym momencie taką prognozę zaprezentować? Szczególnie w świetle wzrostu tej składki na przestrzeni blisko 10 ostatnich lat.

Drugie pytanie. Czy państwo jesteście w związku z tym w stanie podać, jakiej wartości beneficjentem netto w latach 2007-2013 i w tej perspektywie, która się obecnie zaczęła, 2014-2020 jest czy też będzie Polska? Która z nich pod tym względem jest lepsza?

Trzecie pytanie jest związane z tą częścią składki, która jest uzależniona od naszego PNB. Jak szacunkowo sobie to policzyłem, trzy czwarte tej składki zależy od naszego PNB. W świetle tej konstatacji chciałem zapytać, jak na tę część wpłynie to zobowiązanie, które mamy realizować od 1 września tego roku, mianowicie podwyższenia wartości PKB o dochody z przemytu, handlu narkotykami i prostytucji? Czy w związku z tym taki sposób liczenia PKB wpłynie także na naszą składkę i w jakim zakresie?

I wreszcie, taka uwaga metodologiczna na koniec. Panie ministrze, tutaj na stronie 1, jest wykres prezentujący składkę, transfery i wreszcie saldo. I ta składka jest zaprezentowana jako wartości ujemne. Z tego wykresu wynika, że ona z roku na rok maleje, podczas gdy z tabeli na dole wynika, że ona wyraźnie rośnie. Rozumiem, że ona jest tu zaprezentowana w wartościach ujemnych i ten obrazek tak wygląda, ale pewnie lepiej byłoby gdyby on wyglądał tak, jak wygląda w liczbach. Składka rośnie, a nie maleje, jak wynika z tego wykresu.

I jedna uwaga do tego, co tutaj przygotował minister rolnictwa. O ile minister finansów pokazał te wpływy i składkę w euro i w cenach bieżących, to z kolei minister rolnictwa zrobił to w cenach bieżących w złotych, co uniemożliwia w ogóle porównanie perspektywy 2007-2013 z tym, co nas czeka w perspektywie 2014-2020. A tu, w szczególności w drugim filarze, dla rolników nie mamy dobrych informacji, bo pieniądze są wyraźnie mniejsze. Dobrze więc by było, żeby poszczególne resorty zachowywały jednolitość w prezentacji tych materiałów. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Kto następny z członków Komisji chciałby zabrać głos? Pan poseł Żyżyński, bardzo proszę.

Poseł Jerzy Żyżyński (PiS):

Przepraszam, ja chciałem zapytać o tę wiarygodność danych, ponieważ tak się przyglądam jednocześnie bilansowi płatniczemu i nijak nie mogę dopasować tych wielkości transferów. Otóż tutaj saldo za rok 2012 wynosi 11.000.000 tys. euro. To byłoby ponad 40.000.000 tys. zł. Nawet 44.000.000 tys. zł. Nie pamiętam, jaki był kurs euro w 2012 r. Trzeba by sprawdzić dokładnie. Natomiast tutaj transfery bieżące w bilansie płatniczym wynosiły w złotych (akurat mi się otworzyło w złotych) 17.000.000 tys. zł, więc w ogóle jakby te wszystkie transfery nie pasują do bilansu płatniczego, są niezgodne z bilansem płatniczym, więc gdzie te kwoty giną? One przecież muszą być w bilansie płatniczym, prawda? Transfery bieżące czy, powiedzmy sobie, transfery… To przecież nie jest rachunek kapitałowy – pozycja B, właściwie część B bilansu płatniczego. To jest oczywiście w rachunku bieżącym jako transfery bieżące. Chciałbym więc zapytać Ministerstwo Finansów, gdzie to jest odzwierciedlone w bilansie płatniczym? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Czy są inne pytania? Nie ma innych pytań. W takim razie poproszę panów ministrów o ustosunkowanie się do tych pytań zadanych przez panów posłów. Zaczynam od pana ministra Dominika, jak zwykle. Pan minister Dominik jako pierwszy.

Podsekretarz stanu w MF Jacek Dominik:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, zacznę od pytań pana ministra Kuźmiuka. Przyglądając się niektórym materiałom, które przekazaliśmy, można wyodrębnić wielkości transferów w pierwszej perspektywie finansowej i w obecnej, czy tej, która się dopiero co zakończyła, bo to jest kwestia spojrzenia też na zestawienie transferów – taka tabelka też jest dołączona. Tutaj jest rozbicie w latach 2004-2006, 2007-2013. Dotyczy to przede wszystkim Funduszu Spójności. Jeżeli chodzi o WPR, to w ogóle jest to trudno porównywalne, bo tutaj mamy okresy przejściowe i w przypadku dopłat bezpośrednich dla rolników zaczynaliśmy z bardzo niskiego poziomu, więc trudno jest porównywać i robić taki klasyczny bilans, natomiast…

Poseł Zbigniew Kuźmiuk (PiS):

Tylko że minister rolnictwa niestety to robi, robiąc wodę z mózgu.

Podsekretarz stanu w MF Jacek Dominik:

Nie chcę komentować czy może wolałbym, żebyśmy skupili się na kwotach, jakie są. Bilans jest taki, jak wskazaliśmy w materiale przekazanym państwu. To jest 61.000.000 tys. euro. Taka jest wielkość salda dla Polski.

Jeżeli chodzi o wielkość składki, to ona będzie wzrastała mniej więcej w podobnej proporcji. Tak ona może wzrastać w latach następnych. Oczywiście, każdorazowa składka zależy od wielkości budżetu rocznego. Mamy w perspektywie zaznaczone poziomy maksymalne, jakie powinny być dla danego roku, natomiast jakie jest faktyczne wykonanie, zależy nie tylko od Polski, ale również od pozostałych państw członkowskich. I tu może się pojawić różnica. W tym roku to było troszeczkę mniej – był minimalny spadek w porównaniu z rokiem poprzednim, ale to też zależy od tego, na przykład, na jakich zasadach były przesuwane niektóre płatności z jednego roku na drugi. Stąd mogą się pojawiać pewne różnice w rozliczeniach. To natomiast będzie taki mniej więcej poziom, jaki jest – około 1% PKB będziemy wpłacali do budżetu unijnego w przyszłości. Wzrost składki będzie zawsze wynikiem wzbogacania się danego kraju, bo to jest główny powód, dla którego składka wzrasta. Ma się wtedy zwiększony udział w finansowaniu budżetu unijnego. Generalnie, z punktu widzenia interesu państwa, byłby to raczej pożądany proces, żebyśmy coraz bardziej się wzbogacali i mogli partycypować w większym finansowaniu budżetu unijnego. Jak mówię, szacunek możemy oprzeć w tej chwili, na przykład, patrząc na to, jak jest perspektywa przyjęta. Na podstawie tej perspektywy nie widzimy dramatycznego wzrostu. Nie chcę teraz… Zobaczymy, jakie będą pierwsze dwa lata absorpcji funduszy strukturalnych, które w Unii stanowią największą część. W poprzedniej perspektywie mieliśmy problem polegający na tym, że przez pierwsze dwa była bardzo niska absorpcja środków. W związku z tym składki do budżetu też były dużo niższe. To dopiero się rozpoczyna. Jeszcze nie mamy rozpoczętego pełnego

programowania, więc nie chciałbym mówić konkretnie, że to będzie wzrost rzędu ileś procent w stosunku rocznym, bo nie wiem, jak się rozpocznie proces programowania i wydatkowania środków w budżecie unijnym w tej nowej perspektywie finansowej. Nie powinno to jednak znacząco odbiegać od trendu, który jest przedstawiony tutaj w tej tabelce na ostatniej stronie.

Jeżeli chodzi o zmianę metodologii ESA z 2010 r., to z tego, co wiemy z naszych rozmów z GUS, nie mam jeszcze tych danych, ale ze wstępnych szacunków wynika, że nie powinno to mieć właściwie żadnego istotnego wpływu na poziom składki w Polsce. Po prostu te wielkości, o których pan poseł mówił, nie mają w Polsce aż takiego wpływu na wynik finansowy. Widocznie dochody z prostytucji nie są zbyt istotne. …Ja mogę tylko bazować na tym, co dostajemy od instytucji, które się zajmują statystyką. Z ich oceny nie wynikało, żeby to była jakaś znacząca zmiana, którą powinniśmy uwzględnić w naszych kalkulacjach. Przypuszczam więc, że tak nie będzie. Te dane będą teraz szczegółowo zbierane, bo to jest nowa metodologia. Zobaczymy, ale ze wstępnych szacunków informacji, które dostało Ministerstwo Finansów, wynika, że to są zmiany, które nie wpłyną znacząco na poziom naszej składki. Ona więc będzie rosła bardziej ze względu na poziom PKB i DNB, a nie ze względu na zmianę metodologii.

Tutaj było też pytanie pana posła na temat tego, jak to jest, że nasza składka tyle wynosi, a potem nie ma tego ujętego w bilansie. Nasze dane, które są przedstawione w tej tabelce, oparte są na rachunkach przekazywanych przez NBP, bo tam są rachunki, na które środki z Unii Europejskiej są wpłacane. Natomiast w jaki sposób oni to uwzględniają w bilansie, trudno mi w tej chwili powiedzieć. Trzeba by o to zapytać NBP. To są jakby stany sald konta w NBP i środków, jakie tam wpływają. Jak oni sobie to potem rozliczają, jak to przekładają na… Słucham? …Tak, ale, jak mówię, nie jest tak, że my próbujemy coś ukryć, bo to nie wpływa na konta bezpośrednio gdzieś do MF, tylko do wyspecjalizowanych instytucji. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Panu posłowi Żyżyńskiemu mogę odpowiedzieć, że oczywiście wszystkie transfery i wszystkie przepływy: i w tę, i w tamtą stronę, są w bilansie płatniczym NBP ujęte. Jeśli chodzi o transfery związane z napływem środków na cele bieżące, przede wszystkim na Wspólną Politykę Rolną, to są one ujęte w pozycji: transfery bieżące, w części bieżącej rachunku bilansu płatniczego. Tam również jest wypływ pieniędzy w postaci składki w całości do Unii. Natomiast środki, które wpływają do kraju, finansujące inwestycje kapitałowe, są w części kapitałowej jako transfery bezzwrotne w części kapitałowej bilansu płatniczego. Także na stronie NBP statystyka bilansu płatniczego pokazuje, że te właśnie transfery: i bieżące, i kapitałowe, wynosiły 16.000.000 tys.-17.000.000 tys. euro rocznie, natomiast odpływ środków – 4.000.000 tys.-4.500.000 tys. euro w zależności od wielkości składki.

Pan minister Plocke, zdaje się. Były do pana pytania, panie ministrze, tak?

Sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke:

Tak. Dziękuję bardzo. Odpowiadam precyzyjnie panu posłowi Kuźmiukowi w zakresie rozliczeń i przedstawiania naszych danych, jeżeli chodzi o limity. Otóż wyjaśniam, co następuje. Po pierwsze, na realizację pierwszego filara, czyli płatności bezpośrednich, drugiego filara, czyli rozwoju obszarów wiejskich, i na realizację Programu Operacyjnego Ryby otrzymujemy limity w euro. Z Komisją Europejską rozliczamy się także w euro, natomiast z beneficjentami rozliczamy się w złotówkach. Mechanizm, który stosujemy w odniesieniu do pierwszego filara, jest taki, że liczymy wedle kursu przeliczeniowego na dzień 30 września. Czyli płatności bezpośrednie na cały rok obliczamy na podstawie kursu euro do złotówki na dzień 30 września. Natomiast w odniesieniu do drugiego filara i realizacji programu rybnego liczymy na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego złożenie deklaracji płatniczej, a więc tu są rozliczenia kwartalne. Stąd ta różnica. I ona być musi dlatego, że Polska nie jest w strefie euro, w związku z tym te przeliczniki musimy stosować zgodnie z zasadami, które obowiązują w finansach. I tyle. Natomiast nie jesteśmy w stanie innej metodologii w zakresie rozliczania przedstawić, bo nie ma takich mechanizmów. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Czy pozostali panowie ministrowi chcieliby jeszcze? Nie widzę zgłoszeń. W związku z tym ponownie jeszcze pan poseł Kuźmiuk.

Poseł Zbigniew Kuźmiuk (PiS):

Jeżeli można. Otóż, jeżeli chodzi o odpowiedź pana ministra rolnictwa: skoro minister finansów przedstawił transfery w euro, to, jak rozumiem, także minister rolnictwa może pójść tą drogą – wtedy łatwiej byłoby nam porównywać te okresy 2007-2013 i 2014-2020. Podawanie tego w złotych powoduje konieczność uwzględniania kursu, więc nikt nie jest w stanie tego policzyć w poszczególnych latach. Namawiam więc pana ministra, żeby była i ta prezentacja w złotych, i ta prezentacja w euro, jeżeli chodzi o środki na pierwszy i na drugi filar Wspólnej Polityki Rolnej.

A teraz jeżeli chodzi o pana ministra finansów, ja rozumiem ostrożność pana ministra. Pan minister nie chce tutaj wypowiadać się w sposób definitywny, ale policzyłem tak zgrubnie. Rozumiem, że ta składka, bazując na składce 2014 r., ona w ciągu najbliższych 7 lat nie będzie mniejsza niż 35.000.000 tys. euro. Skoro pan minister powiedział, że tendencja będzie podobna, jak w latach, które minęły, to ona nie będzie mniejsza niż 35.000.000 tys. euro, a być może zbliży się do 40.000.000 tys. euro, bo przypominam, że pomiędzy 2005 r. a 2013 r. wzrost składki to 2.000.000 tys. euro – z 2.500.000 tys. euro do 4.400.000 tys. euro. Jeżeli więc chodzi o tę pozycję beneficjenta netto, to wszystko na to wskazuje, że perspektywie 2014-2020 będziemy beneficjentem mniejszym niż w perspektywie, która się kończy. Co do tego chyba nie powinniśmy mieć wątpliwości, bo środki, które uzyskaliśmy, są o 10.000.000 tys. euro większe, a składka będzie o kilkanaście miliardów złotych większa, jak wynika z tych wyliczeń, które pan minister przedstawił.

I ta rzecz, panie ministrze. Oczywiście, nie chcę polemizować, bo rozumiem, że pan ma jakieś informacje z Głównego Urzędu Statystycznego, ale te informacje, które pojawiły się w mediach, sugerowały, że polski PKB wzrośnie z tytułu tych szacunków, o których mówiłem, o przynajmniej 1% PKB, czyli zamiast, powiedzmy, 3% będziemy mieli 4% PKB. A jeżeli składka zależna od naszego PKB to jest 75% tej składki, to w oczywisty sposób będzie to miało wpływ na tę składkę. Dziwię się więc, że pan minister takich szacunków w tej chwili nie ma i mówi, że to będzie neutralne dla naszej składki. Wydaje mi się to po prostu niemożliwe. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Panie pośle, podąża pan w złym kierunku w tym rozumowaniu, bo również budżet Unii Europejskiej na lata 2014-2020 będzie mniejszy niż poprzedni. W związku z tym obciążenie budżetów poszczególnych krajów składkami też będzie mniejsze. To nie jest tak, że mamy stałą… To nie jest taka stała… Nie, Komisja Europejska ustala corocznie proporcję od dochodu narodowego, która jest… proporcję w postaci odpowiedniego ułamka, która ma stanowić podstawę do wyliczenia składki. To jednak oczywiście zależy od wielkości budżetu na dany rok. Ponieważ cała perspektywa opiewa na mniejszą kwotę niż poprzednie, w związku z tym i budżety roczne będą odpowiednio mniejsze, a PKB kraju będzie rosło. W związku z tym udział tej składki nie będzie tak rósł, jak w poprzednich 7 latach. Tyle chciałem powiedzieć. …Tego nie wiem, czy w ogóle będzie rósł. Właśnie dlatego, że cały budżet jest mniejszy, w związku z czym suma tych pieniędzy będzie mniejsza. Pan poseł Szmit, tak? Dobrze widzę?

Poseł Jerzy Szmit (PiS):

Tak. Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, panowie ministrowie, rozważania dotyczące wielkości przepływających środków w jedną i w drugą stronę są oczywiście niezmiernie ważne, natomiast wydaje mi się, że jesteśmy już na takim etapie, szczególnie wobec wprowadzania w życie nowego budżetu, aby zapytać o efektywność wydawania środków pomocy unijnej. Niestety, badania, które są prowadzone w tym zakresie, pokazują, że jeden z podstawowych celów polityki spójności nie jest osiągany. Mianowicie rośnie różnica w Polsce między tymi częściami Polski, tymi województwami, które są najbardziej rozwinięte i najszybciej idą do przodu, a tymi, które pozostały w tyle. I ten dystans rośnie. Jak państwo, którzy odpowiadacie

za wydawanie pieniędzy unijnych, oceniacie tę sytuację? Czy chcecie zastosować jakieś narzędzia, aby ten proces coraz głębszego podziału Polski na Polskę A, B i C zatrzymać dzięki środkom unijnym? Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):
Dziękuję bardzo panu posłowi. Innych głosów w dyskusji nie widzę. Pan poseł Popiołek.

Poseł Krzysztof Popiołek (PiS):
Mam pytanie do pana ministra infrastruktury i rozwoju. Chciałem zapytać, jaki jest stopień wykorzystania środków przeznaczonych na kolej? Czy nie ma zagrożenia ich niewykorzystania? Czy w kontekście informacji prasowych w sprawie pociągów Pendolino – bo te pociągi też miały być współfinansowane z tych środków unijnych – nie ma zagrożenia ich wykorzystania? Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):
Bardzo proszę. Rozumiem, że w przypadku… Który z panów ministrów będzie odpowiadał jako pierwszy? Pan minister Dominik? Pan minister Plocke, bardzo proszę. …Olej, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke:
W tej turze nie było do mnie pytań, pani przewodnicząca. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):
Pan poseł Popiołek pytał o…? A, kolej. Przepraszam, tutaj na tej sali nie słychać. Usłyszałam – „olej opałowy". Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MIiR Marceli Niezgoda:
Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):
Chcę potwierdzić – pan poseł Łopata tak samo usłyszał, jak ja. Akustyka tej sali jest taka, że prosimy bliżej mikrofon. Proszę bardzo, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MIiR Marceli Niezgoda:
Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, odpowiadając na pytanie dotyczące różnicy PKB poszczególnych regionów Polski, odnosząc do średniej Unii Europejskiej, stwierdzić należy, że PKB we wszystkich regionach znacząco wzrósł: od 7% do bodajże 19% w minionym dziesięcioleciu, w omawianym okresie. Ogólnie PKB Polski do średniego PKB w Unii Europejskiej również znacząco wzrósł. Na koniec 2013 r. było to blisko 66% średniej unijnej, czyli blisko 20 punktów procentowych więcej niż wtedy, gdy Polska wstępowała do Unii Europejskiej. Warto tutaj podnieść – zwracałem na to uwagę w swoim wystąpieniu – że perspektywa 2004-2006 zakończyła się w roku 2012, więc pomimo, że budżet był właśnie na te lata, to jeszcze 6 lat trwały – były wdrażane i rozliczane – różne projekty. Podobnie w bieżącej perspektywie stwierdzić należy, że część projektów i tych procesów rozwojowych, które finansują poszczególne projekty i programy operacyjne, ma charakter długofalowy. W związku z tym w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego, teraz Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju, przeprowadzane były badania zlecane podmiotom, instytucjom zewnętrznym – a więc niezależne badania – również instytutom naukowym, dotyczące także wpływu funduszy na wzrost gospodarczy. Te różne modele makroekonomiczne, a chcę powiedzieć, że jeden z nich – EU Imapact Model, zakłada wprowadzanie i monitorowanie około 2 tys. różnych zmiennych, 2 tys. składowych, które są zmienne w czasie, po to, by osiągnąć obiektywny wynik. I te wyniki jednoznacznie wskazywały na pozytywny wpływ: ponad 1%, a więc blisko 25% wzrostu gospodarczego, w omawianym okresie było dzięki efektowi funduszy. Dodatkowo, by te dysproporcje pomiędzy regionami zmniejszać, w dokumentach strategicznych wyznaczono, czy wprowadzono metodologię oznaczania takich obszarów jako obszarów strategicznej interwencji państwa. Poszczególne programy operacyjne, finansowane, współfinansowane z budżetu polityki spójności, ale także w ramach umowy partnerstwa – będzie to oczywiście w ramach uwzględniania wymiaru terytorialnego przyszłych interwencji – w ramach programów również finansowanych z budżetu wspól-

nej polityki rolnej, będą musiały odnosić się do tych obszarów strategicznej interwencji takich, jak Polska Wschodnia, takich, jak obszary przygraniczne, czyli takich, które wymagają szczególnego uwzględnienia. Dodatkowo jako efekt troski o te regiony, które ten dystans rozwojowy nadrabiają czy też miały do pokonania największy dystans, nadal widzimy tam potrzebę skierowania dodatkowych środków. W Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju postanowiono o utworzeniu czy też kontynuowaniu Programu Operacyjnego jako kontynuacji Programu Rozwój Polski Wschodniej. Tyle tytułem konwergencji.

Odnosząc się do pytania dotyczącego inwestycji kolejowych, Wysoka Komisja dostała informację dotyczącą stanu wdrażania poszczególnych programów operacyjnych. W ramach programów regionalnych, a także Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko możliwe są dofinansowania inwestycji związanych z zakupem taboru czy też budową i modernizacją infrastruktury kolejowej. Z danych, które posiadam, wywieść można wniosek, że nie ma zagrożenia co do niewykorzystania alokacji w ramach tych programów. Służy do tego szereg instrumentów prawnych. Dodać, czy też powtórzyć należy, bowiem już o tym mówiłem dzisiaj, że czas na podpisywanie umów oraz czas na ponoszenie wydatków mamy do końca 2015 r. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję bardzo. Na pana pytanie odpowiadał pan minister Marceli Niezgoda. Mam prośbę do wszystkich panów ministrów uczestniczących w dzisiejszym posiedzeniu o przekazanie również do prezydium informacji, jakie środki poza tymi środkami, które wpłynęły do budżetu krajowego, zostały wykorzystane bezpośrednio przez podmioty, które mają siedzibę w Polsce i które korzystały ze środków unijnych? To jest pierwsza moja prośba. I druga – chyba do ministra środowiska – w sprawie występowania do Unii Europejskiej o zwrot środków wydatkowanych na szkody powodziowe. W jakiej wysokości takie środki otrzymaliśmy za powódź na podstawie tego wniosku z 2010 r? Prośba pierwsza jest zapewne bardzo szczegółowa. Jeżeli można poprosić, jeżeli jest odpowiedź negatywna ze strony poszczególnych resortów, to takich odpowiedzi również oczekujemy, bo sformułowaliśmy taki wniosek razem z panem przewodniczącym Łopatą. Innych głosów w dyskusji nad tym punktem nie ma.

Stwierdzam zatem, że zakończyliśmy punkt pierwszy porządku dziennego.

Mamy dodatkowo punkt drugi dotyczący zmian w składzie podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia poselskich projektów ustaw o zmianie ustawy o partiach politycznych (z druku nr 1382), o zmianie ustawy o partiach politycznych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (druk nr 1648), o zmianie ustawy o partiach politycznych oraz ustawy o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy (druk nr 1649), oraz o zmianie ustawy o partiach politycznych (druk nr 1756).

Chciałabym państwa poinformować, że jako przewodnicząca tej podkomisji złożyłam wniosek o rezygnację z prac w tej podkomisji w związku ze startem w wyborach do Parlamentu Europejskiego. W imieniu Platformy Obywatelskiej chciałabym zarekomendować… Poprawny wniosek o rezygnację złożony został w sekretariacie. Chciałabym zaproponować w imieniu Klubu Platforma Obywatelska do składu podkomisji pana posła Zbigniewa Konwińskiego. Czy pan poseł wyraża zgodę? Wyraża.

A zatem członków Komisji poprosiłabym o podejście do prezydium, bo istnieje konieczność ukonstytuowania się podkomisji, to znaczy wyboru przewodniczącego. Mogę państwa posłów poprosić? Poproszę pana posła Kuźmiuka. Albo, jeżeli mogę mieć inną propozycję, to ukonstytuujemy się przed następnym posiedzeniem Komisji o godzinie 17.00. A zatem poprosiłabym sekretariat, aby tak zorganizować pracę, aby przed posiedzeniem Komisji o godzinie 17.00 dokonać ukonstytuowania się podkomisji.

Dziękuję bardzo. Zamykam posiedzenie Komisji.